

Bodø hovedflystasjon 132 luftving

Innspill til høringsrapport om kampflybasevalg

28.april 2010

**Høringsinnspill 132 Luftving/Bodø hovedflystasjon vedrørende
Vurdering av lokaliseringalternativer for Forsvarets nye kampfly,
utredningsrapport pr 17 mars 2010**

Innledning

Rapporten gir inntrykk av at det i dag ikke er kampflyaktivitet i Bodø og at stedet skal tilføres helt ny og ukjent aktivitet. Det minnes derfor om at 2/3 av kampflyvåpenet trener og opererer i dag fra Bodø i et samarbeid med sivil lufttrafikkjeneste som er unikt i europeisk sammenheng. Samarbeidet er bygget opp over 55 år med tilhørende erfaring i nordområdene.

132 LV vil innledningsvis belyse den metodiske tilnærming som er gjort i utredningsrapporten. Følgende momenter trekkes frem;

- konkretisering av operasjonsområde
- arbeidstidsordninger
- økonomi/kostnadsmodell
- helhetlig tilnærming til basestruktur
- utelatelse av skytefelt som en vesentlig faktor

Nevnte faktorer er vesentlige fundamentet som vil være helt grunnleggende ift videre vurdering av egnethet for de ulike lokaliseringalternativene.

Rapporten ikke vektlegger den innretning som Norges sikkerhets- og forsvarspolitik er fundamentert på, slik den beskrives i St.prp. 48 (09 – 12). Stortinget legger der vekt på å styrke Forsvarets evne til å utføre de grunnleggende nasjonale oppgavene, med fokus på tilstedeværelse og suverenitetshevdelse i nordområdene. Stortinget ser nordområdene som Norges viktigste strategiske satsningsområde i årene som kommer. Dette skal også reflekteres i den videre utviklingen av Forsvaret.

Nordområdene som er definert som hele det sirkumpolare Arktis, inkludert Barentsregionen og Barentshavområdet, samt landområdene nord for polarsirkelen. I Forsvarsstudie 07, strategisk konsept for Forsvaret "Evne til innsats" 1 sep 09 og St.prp. 48 (09-12) er nordområdene beskrevet som en forsvarspolitisk hovedprioritering. Nordområdene er kun nevnt ved en anledning i denne rapporten, derimot er de befolkningstette delene av Norge og oljeinstallasjoner i Nordsjøen nevnt ved flere anledninger. Det må å avklares om dette er en offisiell dreining av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk.

Utredningen legger til grunn de begrensninger som ligger i dagens arbeidstidavtaler. Man må se bort fra disse begrensningene og forutsette at nye avtaler tilpasset fremtidig styrkeproduksjon utarbeides. Styrkeproduksjon i dag foregår innenfor normal arbeidstid som ikke er optimalisert for sortie avvikling og effektiv trening. Denne arbeidstidsordningen er ikke tilpasset en rasjonell og kosteffektiv styrkeproduksjon og vil fortsatt være en utfordring om det velges en eller to baser.

Beregningsmetoden som er benyttet til å vurdere EBA behov for den enkelte løsning for egnethet og økonomiske konsekvenser har store svakheter og er ikke kvalitetssikret ved de berørte basealternativene. All den tid rapporten er sendt ut uten beregningsgrunnlaget for investeringer i EBA, fremkommer en lang rekke spørsmål knyttet til hvilke formelle avtaler, inngangsverdier, modeller og metoder som er benyttet i beregningene av investeringskostnader, driftskostnader og nåverdiberegninger.

Rapporten preges av at endelig beslutning om Luftforsvarets fremtidige basestruktur (alle basene) er utsatt, og det fokuseres mer på en enebaseløsning enn en helhetlig tilnærming til Luftforsvarets basestruktur. Ettersom en tobaseløsning for kampflyene anses å være for kostnadskrevenne innenfor dagens og fremtidige budsjetter, blir dagens to kampflybaser satt opp mot hverandre. En helhetlig baseutredning vil gi et betydelig potensial for å oppnå synergier gjennom rasjonell utnyttelse av ressursene, og da primært innenfor logistikk- og støttestruktur. Denne effekten oppnås ikke gjennom en avgrensning innrettet mot bare kampfly. Det kan med andre ord hevdes at rapporten foreslår å spare i Luftforsvarets spisse ende (kampflybasene) for å kunne finansiere den butte ende (øvrige infrastruktur). En helhetlig baseutredning vil ha muligheter for andre fremtidige samlokaliseringer.

Det er metodisk feil å hevde at tilgang på skytefelt ikke vil påvirke valg av baseløsning eller lokalisering. Aktivitet med kampfly på skytefelt vil også i fremtiden være en sentral komponent innenfor utdanning, trening og kvalifisering av kampklare jagerflygere. Derfor er rapportens avgrensning i seg selv problematisk og uheldig for rapportens gyldighet. Det er til dels betydelige forskjeller mellom skytefeltene mht avstand (transittid), dagens restriksjoner (tillate våpen, leveringsprofiler) og fremtidige anvendelsesmuligheter.

Hovedpunkter

- Interesseområdet og operasjonsområde må konkretiseres og forankres i norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk.
- Tilstedeværelse i nordområdene må sikres med tilfredsstillende reaksjonstid, rekkevidde og holdetid i større grad og mer robust enn hva en Quick Reaction Alert (QRA) satellitt alene er i stand til å utføre.
- QRA må samlokaliseres med en kampflybase for å sikre nødvendig robusthet og evne til å holde en høy luftmilitær beredskap over tid.
- Arbeidstidsavtaler må tilpasses en hensiktsmessig og kosteffektiv styrkeproduksjon.
- Utvidelse av sortielengde vil øke effektiviteten i styrkeproduksjonen.
- Sortieavvikling er ikke utfordrende i fremtiden.
- Tilgjengelig luftrom i Bodø over land og hav i dag og potensielt i fremtiden er bedre enn tilsvarende rundt Ørland.
- Samtrening med land- og sjøstyrker løses best fra Bodø.
- QRA samlokalisert med en kampflybase er mest kosteffektivt for styrkeproduksjonen.
- Bodø er beste lokalisering for utnyttelse av potensialet i nordisk forsvarssamarbeid med kampfly på tvers av landegrensene.
- Bodø er beste lokalisering mht. å rekruttere og beholde personell, og vil gi minst personellmessige konsekvenser i en reorganisering av Luftforsvaret.
- En samlokalisering av luftvern og basesett på en base vil være mer hensiktsmessig i Bodø enn på Ørland av både operasjonelle og personellmessige årsaker.
- Bodø er best egnet til alliert trening grunnet tilgang til fellesoperative øvelser i store treningsområder på tvers av landegrenser med tilgang til skytefelt.
- Det er et vesentlig større potensial for gjenbruk av eksisterende infrastruktur ved Bodø og en betydelig reduksjon på investeringskostnader enn det som beskrives i rapporten. Investeringsbehovet kan reduseres med ca 25% fra 8.4 milliarder til 6.5 milliarder.
- Kostnadsdeling siv/mil ved drift av flyplassen i Bodø er en betydelig større fordel for Forsvaret enn slik det er vurdert i rapporten

Sammendrag av innspill til utredningsrapporten

Lokalisering av luftvern og basesett

Det er ingen vesentlig forskjell på eksisterende infrastruktur mellom Bodø og Ørland. Det stilles derfor spørsmålsteget ved konklusjonen om at det er økonomisk mest gunstig å legge luftvern og basesett til Ørland.

Bodø er best egnet for å rekruttere og beholde personell, og nærmest aktuelle samtreningsområder med Hæren og godkjente skytefelt for skarpskyting. Nærhet til Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH) og Norwegian Battle Lab and Experimentation (NOBLE) i fm utvikling av nettverksbasert forsvar (NbF) gir en vesentlig synergieffekt.

Vurderingsområder Nivå 1 – Operasjoner og styrkeproduksjon

Operasjoner

Metodisk vil det være av vesentlig betydning at man har et klart definert operasjonsområde for å kunne vurdere om Forsvarets oppdrag om nasjonal tilstedeværelse dekkes tilfredsstillende. Basert på en slik vurdering vil det kunne utledes en strategisk plan ift organisering, geografisk plassering og bruk av Forsvarets ressurser.

Graden av tilfredsstillelse ift tilstedeværelse i operasjonsområde vurderes ved å belyse faktorene reaksjonstid, rekkevidde og holdetid. Dersom nordområdet er det strategisk viktigste området for ønsket tilstedeværelse vil det ved valg av Ørland som enebase innebære at:

- reaksjonstiden økes med 25 minutter
- rekkevidden reduseres med 240 NM
- holdetiden reduseres med totalt 50 minutter

Dette i forhold til om Bodø hadde vært utgangsbasis. I følge utredningens egne figurer dekker ikke kampfly plassert på Ørland hele nordområdet.

For å kunne hevde suverenitet, håndtere episoder og kriser som inkluderer bruk av luftstridsmidler må Forsvaret ha evne til å holde en høy luftmilitær beredskap over tid. Dersom Ørland velges som enebase skal en QRA satellitt i Nord Norge ivareta det operative ambisjonsnivået. Erfaringer etter 55 år med QRA i Bodø tilsier at en mer robust løsning er påkrevd. Det er mange eksempler på at oppdrag endres gjennom at flere oppdrag må løses

på samme tid, over større områder og i relativt lang tid. I tillegg vil personellmessige forhold (slik som sykdom, hensyn til hviletidsbestemmelser) og logistiske utfordringer kunne utfordre evnen til oppdragsløsning. En QRA satellitt vil være svært sårbar for nevnte situasjoner da denne ikke vil inneha samme utholdenhet i organisasjonen og tilgang på fly som man har med dagens QRA løsning i Bodø. Resultatet er at tilstedeværelsen svekkes gjennom redusert reaksjonstid, rekkevidde og holdetid da kun ett konkret oppdrag kan løses om gangen. Erfaringer med QRA samlokalisert med en kampflybase i interesseområdet er svært positive. Selv med en minimumsbemanning fremstår dagens QRA løsning som robust.

QRA må samlokaliseres med en kampflybase for å sikre nødvendig robusthet og evne til å holde en høy luftmilitær beredskap over tid.

Styrkeproduksjon

Nødvendig sortieproduksjon vektlegges vesentlig i utredningen. Å referere til dagens arbeidstidsavtaler ved vurdering av fremtidig styrkeproduksjon synes å være lite relevant, og dette skyldes flere forhold:

1. Det er bred enighet om at i dagens arbeidstidsavtaler gjør det utfordrende å avvikle sortieproduksjon.
2. Dagens arbeidstidsavtaler gjør det utfordrende å gjennomføre effektiv trening basert på nødvendig for- og etterarbeid i forbindelse med selve flyturen.
3. Styrkeproduksjon i dag og i fremtiden vil fremtvinge et behov for utstrakt mørketrening som følgelig resulterer i merforbruk utover normal arbeidstid.

Arbeidstidsavtaler må tilpasses en hensiktsmessig og kosteffektiv styrkeproduksjon.

Med forutsetning i tilpassing av arbeidstidsavtaler er det mulig å utvide sortielengden. Det vil medføre følgende:

1. Behovet for å benytte mange fly i hver periode reduseres og følgelig forenkles selve avviklingen.
2. Utvidet sortielengde medfører at sikkerheten for å oppnå effektiv trening øker.
3. Utvidet sortielengde betyr at bakkestyrker i nord (og sør) vil kunne støttes der de er lokalisert med taktisk nærstøtte slik at ressurskrevende deployeringer kan unngås.
4. Utvidet sortielengde medfører at ytterligere luftrom og skytefelt blir tilgjengelig samtidig som minimum effektiv flytreningstid opprettholdes.

Utvidelse av sortielengde vil øke effektiviteten i styrkeproduksjonen.

Krav til mørkeflyging og deltagelse på øvelser resulterer i praksis i at det i store perioder av treningsåret flys tre til fire perioder i døgnet. Resultatet er at det i gjennomsnitt styrkeproduseres i mer enn to perioder per dag, som er lagt til grunn for sortieavvikling i rapporten.

Med dette som forutsetninger er det mulig å vurdere hva sortieavviklingen vil medføre av flyaktivitet til enhver tid. Ved å utvide sortielengden og øke antall flyperioder vil behovet for antall fly per periode reduseres tilsvarende. Resultatet er at selve sortieavviklingen er mindre utfordrende og støy reduseres gjennom reduserte flybevegelser.

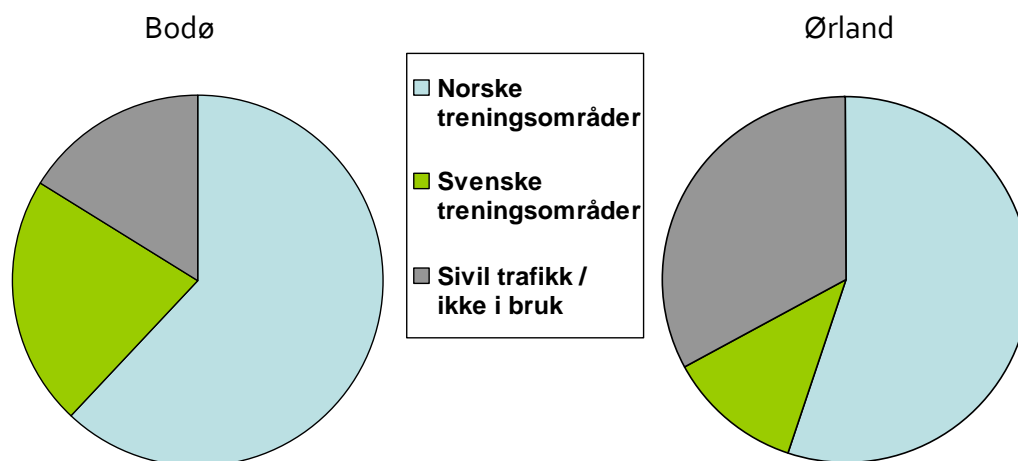
Utredningen peker på utfordringer med sortieavviklingen som en følge av sivil luftfart i Bodø. Dette er i dag uproblematisk. Lufttrafikkjetenesten hevder at aktiviteten kan økes betydelig uten at det vil få følger for hverken sivil eller militær luftfart. I tillegg vil fremtidig situasjon med ny og moderne rullebane og mer effektiv flykontrolltjeneste, medføre at antall flybevegelser kan økes betraktelig. Det oppfattes derfor som uforståelig at dette vil være en utfordring med forventede antall kampflybevegelser som ikke er vesentlig høyere enn dagens situasjon.

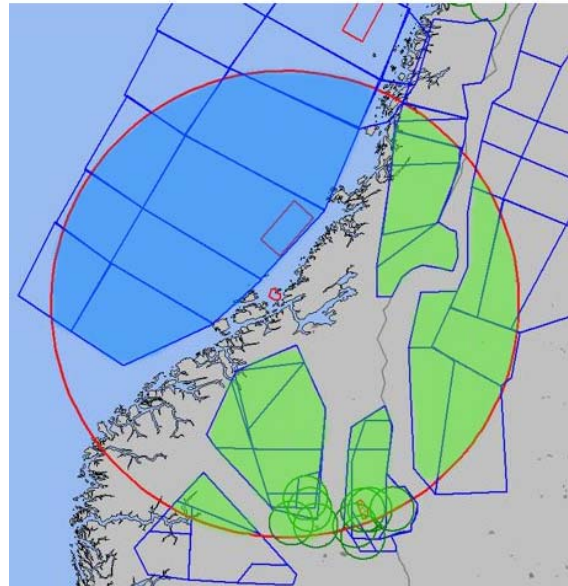
Sortieavvikling er ikke utfordrende i fremtiden.

Tilgjengelig luftrom:

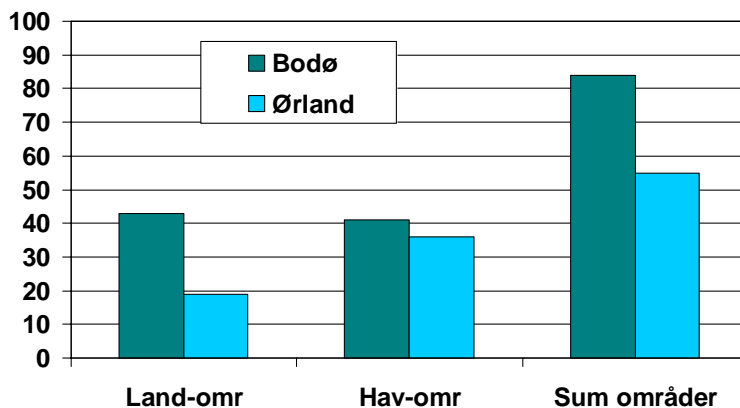
Utredningen beskriver tilgjengelig luftrom gjennom å kvantifisere i antall. Dette gir et helt feilaktig bilde. Ved å måle tilgjengelig luftrom i areal blir bildet mer nyansert og fakta er at Bodø har like stor- eller større tilgang til luftrom både over land og over hav i dag enn det Ørland kan vise til. I tillegg er det opprettet flere små treningsområder spesielt med tanke på å støtte bakkestyrker med taktisk nærstøtte. Disse områdene er opprettet i de områdene der bakkestyrkene ønsker sin trening utført. Et siste moment til dagens situasjon er at det gjennom det fellesnordiske forsvarssamarbeidet ukentlig trenes over svensk luftrom som dobler mengden av tilgjengelig luftrom over land ved flyging fra Bodø. På lik linje med å beskrive situasjonen i dag, er det helt vesentlig å vurdere potensialet for tilgjengelig luftrom i fremtiden. Selv om Bodø per i dag har høy utnyttelsesgrad av tilgjengelig luftrom, er det fortsatt mulig å utvide eksisterende struktur i vesentlig høyere grad enn Ørlandet. Dette gjelder spesielt luftrom over hav men det ligger også et potensial over svensk territorium gjennom innføring og videreutvikling av luftromsavtaler på tvers av landegrenser.

Tilgjengelig luftrom i Bodø over land og hav i dag og potensielt i fremtiden er bedre enn tilsvarende rundt Ørland.

Treningsområder innenfor 160 nautiske mil fra basen inkludert områder som brukes under samtrening i Sverige

Bodø har like mye treningsområder over land som Ørland innenfor Norge. Når man da legger til treningsområdene som brukes over land under samtrening i Sverige viser grafen at Bodø har tilgang til dobbelt så mye treningsområder over land som Ørland.

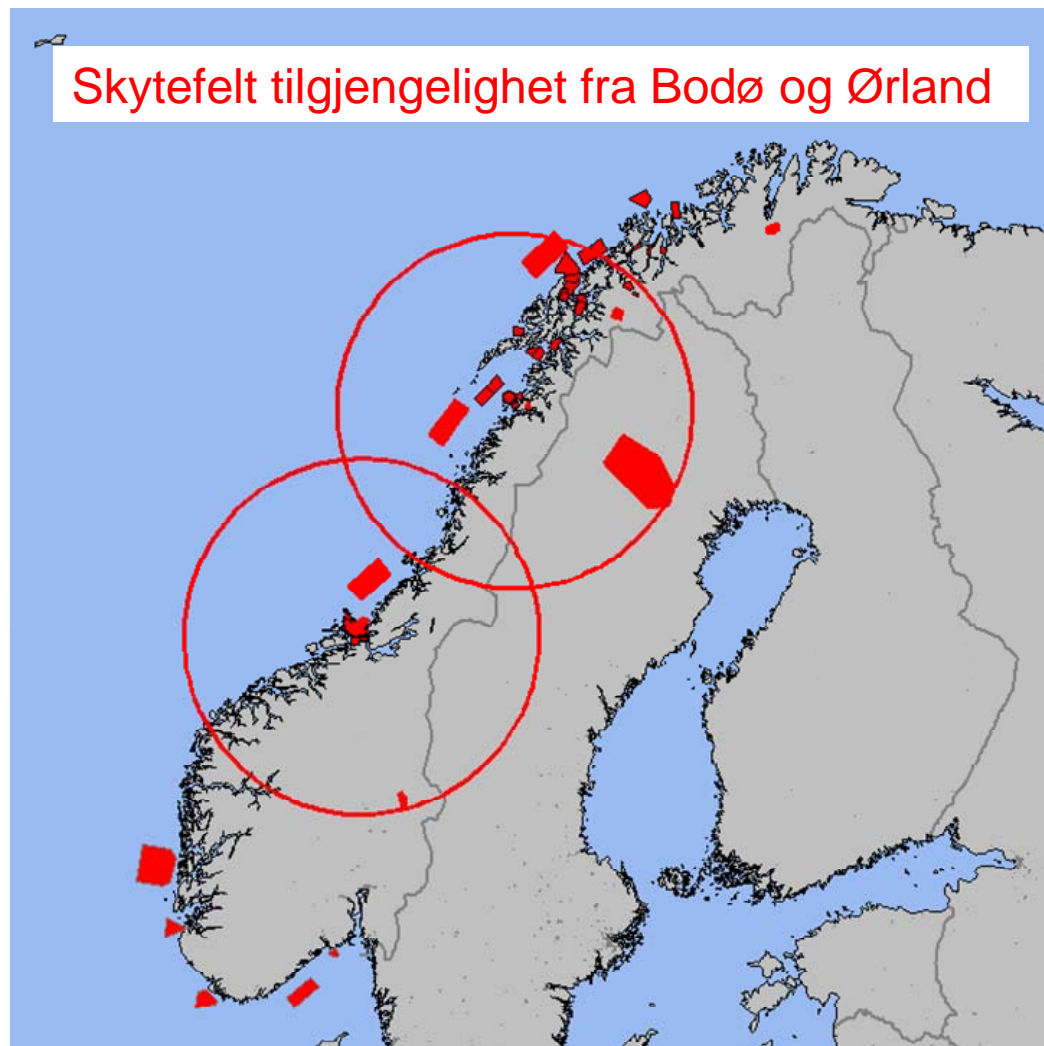
Tilgjengelige skytefelt:

Dagens skytefeltsituasjon må vurderes opp mot sannsynlig fremtidig potensial. Skytefelt på land og til havs må vurderes nøye i sammenheng med dagens og morgendagens luftromsstruktur. Adgang til vesentlig større og avanserte skytefelt i Norges naboland hører også naturlig inn i en diskusjon rundt skytefelt som en vesentlig faktor for lokaliseringsspørsmålet.

Bodø har tilgang til en mengde skytefelt på land og over hav og nordisk forsvarssamarbeid har resultert i at Vidsel testrange er tilgjengelig ved flyging i Sverige. Dagens krav til styrkeproduksjon har ikke fremtvinget et behov for å øke tilgjengeligheten utover det eksisterende. I tillegg er det et potensial, spesielt over hav, til å utvikle nye og større

skytefelt som ligger innenfor eksisterende luftromsstruktur og som vil tilfredsstillende fremtidige krav til styrkeproduksjon.

Utredningen hevder selv at tilgang til skytefelt er en av de viktigste faktorene når allierte avdelinger skal velge seg sted for å trene i Norge. Fighter Weapon Instructor Training (FWIT) har i flere år utført sin luft-til-bakke periode på Ørland. Dette har vært attraktivt med Hjerkinnskytefelt aktivt. Hjerkinnskytefelt er nå stengt og FWIT vurderer å benytte Bodø som fremtidig base for nevnte periode. Siste års erfaring viser at kampfly fra Nederland og Danmark ser det mest hensiktsmessig å benytte Bodø som base for luft-til-bakke trening på Vidsele i Sverige.

Samtrening med land- og sjøstyrker:

Utredningen peker på behovet for samtrening med bakkestyrker i nord og sør som løses tilfredsstillende med en tobase løsning. Dersom det velges en enebase løsning vil følgene være at nord eller sør i praksis velges bort. Utredningen hevder at dette kan kompenseres gjennom systematisering og periodisering av samtrening og ved å deployere kampflyressurser. Erfaringer fra dagens styrkeproduksjon er at det er et stadig behov gjennom hele året for denne type samtrening for å holde bakkepersonellet krigsklare. Det understøtter viktigheten av å ha en mest mulig fleksibel tilgang på kampflyressurser uten å øke kostnadene dramatisk gjennom stadige deployeringer.

Samtrening med styrker fra Sjøforsvaret vil i følge utredningen primært foregå i nord. Kun Bodø vil være i stand til å understøtte dette. Velges Ørland som enebase løsning vil det medføre behov for å deployere kampflyressurser og vil følgelig utløse ekstra kostnader og ekstra belastning på personellet.

Samtrening med land- og sjøstyrker løses best fra Bodø.

QRA – fremtidig drift og lokalisering:

QRA oppdraget er primært relatert til operasjoner, men Bodø har også svært god erfaring med å bruke QRA i daglig styrkeproduksjon. Svært mye styrkeproduksjon fordrer at enkelte fly simulerer motstander og begrenses derfor i kapasitet i den grad at det ikke kan regnes som en reell treningstur. QRA flyene på sin side flyr med skarpe våpen og er pålagt så strenge restriksjoner i bruk av systemer at de sjelden selv kan gjennomføre ren styrkeproduksjon. Ved å benytte QRA fly som motstander er det mulig å frigjøre andre fly til ren styrkeproduksjon.

En forutsetning for å kunne bruke QRA i styrkeproduksjon er at QRA har nærhet til den øvrige kampflyaktiviteten. Dersom den fysiske avstanden mellom QRA og resterende kampflyaktivitet er stor (Ørland-Andøya) vil lang transittid redusere effektiv flytrentingstid. QRA oppdraget fra satellitt kan binde opp flere kampfly og personell for å sikre tilfredsstillende robusthet i leveransen. Dermed blir det færre kampfly tilgjengelig til ren styrkeproduksjon. Dette unngås ved en samlokalisering.

QRA samlokalisert med en kampflybase er mest kosteffektivt for styrkeproduksjonen.

Vurderingsområder Nivå 2 – Vesentlige konsekvenser

Allierte forpliktelser

Det vil være u hensiktsmessig å videreføre Co-located Operating Base (COB) lager i Bodø dersom kampflybasen legges ned. Lokaliseringen av COB-lagrene vil bli til hinder for ren sivil utvikling av lufthavnen. Vakt og sikring av COB-lagrene må evt også videreføres og det er kostnader knyttet til dette. Kostnader ved flytting og re-etablering av COB lager bør være en del av kostnadsbildet ved en enebase løsning på Ørland.

Alliert trening og øving

Bodø har gjennom flere tiår vært base for store allierte flyøvelser. Gjennom politisk styring har denne aktiviteten blitt redusert i Bodø og bygd opp på Ørland. Det er derfor urimelig å bruke historiske data som argument for hvilken base som egner seg best til alliert trening all den tid det har vært en styrt utvikling. Det som er interessant er at vi ser en økt fokus på nordområdene og en økt bruk av Vidsel blant våre allierte.

Alliert samtrening er ikke nødvendigvis ensbetydende med at treningen må foregå fra samme base. Erfaringer fra nordisk forsvarssamarbeid, konkretisert i Cross Border Training (CBT) viser at Bodø i dag gjennomfører alliert trening i størrelsesorden 4-500 sorties som en del av den daglige trening uten ekstra kostnader. I tillegg har de senere år med fokus på Norges største fellesoperative øvelse, Cold Response, øvelse Nordavind, øvelse SWE TTP, Arctic Fighter Meet (AFM) og taktisk nærstøttetrening til norske bakkestyrker flydd av svenske fly bidratt til at den totale sortiementgden med alliert trening i nord ligger i størrelsesorden 1000 – 1400 sorties per år. Den vesentlige forskjellen fra Ørland innebærer

en langt lavere snittkostnad pr sortie produsert for deltakende nasjoner all den tid svært mye av dette genereres fra hjemmebase innenfor normal arbeidstid. CBT medfører at det frigjøres ytterligere operativ og støymessig kapasitet til å invitere allierte kampflyavdelinger til å øve i Bodø.

Rapporten reflekterer overhodet ikke over denne type kostnadsreducerende nytenkning.

Det er tilgang til attraktive skytefelt og fellesoperative øvelser som er av størst betydning når allierte kampflyavdelinger skal vurdere hvor trenings- og øvingsaktivitet skal foregå. Det er kun i nord det er tilgang på både attraktive skytefelt og fellesoperative øvelser. Bodø er således et meget godt basealternativ for allierte kampflyavdelinger. Trenden er da også at man går mer og mer bort fra rene flyøvelser av typen NATO Air Meet. Nasjonene ønsker mer kosteffektive øvelser som inkluderer deltakelse fra alle våpengrener slik at man får øvd et bredt spekter av fellesoperasjoner i et realistisk scenario.

Bodø er best egnet til alliert trening grunnet tilgang til fellesoperative øvelser i store treningsområder på tvers av landegrenser med tilgang til skytefelt.

Personell- og kompetansemessige konsekvenser

Fokuset på personell og kompetanse hadde en sentral plass i FS07, det var i valget av Bodø som kampflybase vurdert som et veldig viktig punkt. Høringsrapporten er klar på at Bodø er det beste alternativet mtp å rekruttere personell. At FOH er etablert i kommunen er en ytterlig forsterkende positiv faktor for rekrutteringen.

I rapportens vurdering av Ørland er styrkeproduksjon et område som vurderes som meget tilfredsstillende. Dette er noe underlig med tanke på at Ørland vurderes å ha meget store utfordringer med hensyn til rekruttering.

Bodø er beste lokalisering mht. å rekruttere og beholde personell, og vil gi minst personellmessige konsekvenser i en reorganisering av Luftforsvaret.

Risiko for kompetansetap ved relokalisering

Det er høy risiko for kompetansetap ved relokalisering. Dette gjelder spesielt innenfor teknisk bransje og støttetjenester. Det vil bli kostbart, og ta lang tid å gjenoppbygge denne kompetansen dersom det besluttes å relokalisere Bodø. Dette vil kunne få alvorlige konsekvenser for stridsevnen over en periode på flere år.

Rekruttere og beholde personell

Det kommer klart frem i rapporten at det er Bodø som best tilfredsstillende de behov som ligger til grunn for personellens valg av bosted, men dette er ikke tillagt noe vekt ved vurderingen av de enkelte alternativene. Det er uttalt i Iverksettingsbrevet (IVB) og også vurdert som en viktig faktor i FS07 at personellet skal ivaretas på best mulig måte. FS07 konkluderte med at Bodø var best egnet grunnet muligheter for livslang karriere (FOH) og karrierere- og utdanningsmuligheter for familiemedlemmer. Denne konklusjonen og dette aspektet bør vektas høyt ifm beslutning om fremtidig lokalisering av kampflybase.

Støy og miljøhensyn

Det påstås i rapporten at Bodøs sentrumsnære beliggenhet til flystasjonen vil også kunne representere betydelige utfordringer i forhold til utviklingspotensial og konsekvens av

endringer i beregningsforutsetninger. Flytting av rullebanesystemet vil frigjøre store areal som har utviklingspotensial.

Eiendom, bygg og anlegg

Vår analyse har kommet frem til et utrangeringsbehov som ligger ca 50 % lavere en de areal FD estimerer. Dette medfører en betydelig økning av videreført areal som er ca 75% høyere en FDs tallgrunnlag. Konsekvensen av dette utfallet vil medføre en signifikant endring av investeringsbehovet for nybygg med en reduksjon på ca 50% ift areal i FD rapport.

Årsak til påviste endringer fremkommer gjennom en annen tilnærming for eksisterende EBA som vurderes utrangert av FD grunnet konflikt med flyoperative flater, men som ligger innenfor støysone. Ved basen er det et naturlig høydedrag som skjerner EBA fra sentral støysone. Det er vurdert at EBA som har geografisk beliggenhet nord av høydedrag kan gjenbrukes forutsatt avbøtende støytiltak. Noe EBA geografisk beliggende syd av høydedrag er vurdert videreført til lager og Strategisk EBA (SEBA). EBA i Bodin leir er tatt basert på tilstandsgrad, men berøres ikke av støybegrensende tiltak.

Våre vurderinger baseres på inngående lokal kjennskap til Bodø mht bygningsmasse og topografi. Dette gir større grad av kvalitativ vurdering av den bygningsmasse som ligger innenfor rød sone.

Bygningsmassen på Bodø for vedlikehold av kampfly er betydelig oppgradert i perioden 2002 til 2008. I tillegg til et betydelig antall 3. generasjon shelters for garasjering av fly på Bodø mens tilsvarende ikke eksisterer på Ørland. Dette gevinstpotensialet fremkommer ikke i rapporten.

Beskrivelse/merknad	BHF tall kvm	FD tall kvm
Dagens areal 1)	204 000	204 000
Utrangert areal 2)	65 000	129 000
Videreført areal 3)	125 000	75 000
Nybygg areal 4)	50 000	100 000
Sum areal 5)	175 000	175 000

Investeringskostnader	Bhf tall kr	FD tall kr
FOF	3 000 000 000	3 000 000 000
Nybygg á 35000 kr pr kvm	1 750 000 000	
Riving á 3500 kr pr kvm	227 500 000	
Vedlikeh.-/avbøtende tiltak a 10000	1 250 000 000	
Infrastrukturtiltak (vvs, fjernvarme, el inst)	300 000 000	
Investeringskostnad FD tall		5 400 000 000
Sum kr	6 527 500 000	8 400 000 000

Merknader

- 1) Areal inneholder 4500 m2 boliger ved Bodin Leir og oppsagte arealer type strids og forsvarsanlegg ca 15000
- 2) Areal grunnet FOF og lokal støvvurdering
- 3) Areal på stasjonen og Bodin leir vurdert beholdt, med vedlikehold og avbøtende tiltak neste 20 år
- 4) Arealer på BHF og Bodin leir som må reetableres som følge av FOF og støy og TG
- 5) Benytter samme grunnlag som FD

Det er et vesentlig større potensial for gjenbruk av eksisterende infrastruktur ved Bodø og en betydelig reduksjon på investeringskostnader enn det som beskrives i rapporten. Investeringsbehovet kan reduseres med ca 25% fra 8.4 milliarder til 6.5 milliarder.

Andre kostnadselementer

I rapporten beskrives investeringskostnader mv. Gjennom avtale Forsvaret-Avinor med gyldighet (når underskrevet) fra 01.01.2010, jfr avsnitt IV pkt 13 INVESTERINGER: 132 LV oppfatter at avtalens juridiske innretning ift investeringer, avskrivning og kostnadsfordeling ikke er tatt med i rapportens vurderinger av investeringsbehov i Bodø. Avtalens innretning gir en kostnadsdeling på 80/20 som vil generere årlige driftinntekter til Forsvaret i størrelsesorden 65 – 150 millioner NOK, i et 20 års perspektiv 1,3 – 3,0 milliarder NOK.

Kostnadsdeling siv/mil ved drift av flyplassen i Bodø er en betydelig større fordel for Forsvaret enn slik det er vurdert i rapporten.

Det kan vises til en betydelig synergieffekt for Forsvaret i Bodø etter etableringen av FOH. All logistikk- og garnisonsstøtte er i dag felles for hele Bodø garnison. Ved en nedlegging av Bodø hovedflystasjon må disse funksjonene videreføres på et gitt nivå for å understøtte driften av FOH. Dette er kostnadsberegnet til ca 66.5 millioner NOK årlig og utgjør en del av kostnadsbildet ifm evt nedlegging av Bodø hovedflystasjon.

Likeledes mht nåverdiberegninger/investeringskostnader synes det som om kostnader knyttet til nedlegging av f eks Bodø hovedflystasjon ikke er medregnet. Dette antas å utgjøre en vesentlig kostnad all den tid det meste av infrastrukturen inne på selve flystasjonen har marginal gjenbruksverdi i sivil sammenheng. Dette antas å innebære at området må "leveres tilbake til samfunnet i sin opprinnelige stand", dvs bunkere og flysheltere, hele taxebanesystemet/syd, en rekke hangarer etc må rives ved nedlegging av selve flystasjonen. Det vurderes dit hen at avviklingskostnader vs salgsverdi blir et nullsumspill.

Oppsummering

Bodø vurderes i rapporten til å kunne fungere som egnet for operasjoner, og tilfredsstillende for styrkeproduksjon av kampfly som enebase. Ut fra de vurderinger og fakta som er angitt i vårt innspill vurderes det at Bodø er meget godt egnet ift operasjoner, og meget tilfredsstillende ift styrkeproduksjon.